

Критериалды бағалау

2017-2018 оқу жылы

Мырзахметова Б.С

Критериалды бағалау

- Білім берудің қазіргі заман талабы-шығармашылықпен жұмыс жасайтын бәсекеге қабілетті, құзіретті тұлға тәрбиелеу

- Оқыту мұғалімдердің оқушыларға жасайтын сыйы емес, бұл құзіреттіліктер білім алу үшін оқушылардың өздері де оқу үдерісіне белсенді қатысуын талап етеді.

Осыған байланысты оқушылар арасында өзара түсіністікпен және ұжымдық қарым-қатынасты орнатып, оқушылардың сенімсіздігін жойып мүмкіндіктер арттыруға жол ашатын критериалды бағалау болып табылады

Критерийлер-оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда оқушылар жұмыс жасау барысында орындайтын іс әрекеттер тізбесі

Критериалдық бағалау-бұл білімнің мақсаты мен мазмұнына сәйкес келетін, оқушылардың оқу танымдылығын қалыптастыруға себепші болатын айқын анықталған, ұжыммен шығарылған, білім процесінің барлық қатысушыларына алдын-ала белгілі критериялармен оқушылардың оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген процесс

Критериалды бағалау міндеттері

- Сабақтың әр бөлігіндегі әр оқушының дайындық деңгейін анықтауға
- Бағдарламаға сәйкес оқу мақсаттарын орындау қабілеті
- Жеке оқушының даму жетістігін бақылауға
- Оқушының білім алу барысындағы қателіктері мен олқылықтарын айқындауға
- Оқу бағдарламасының тиімділігін саралауға

Математика пәнінен оқушыларды бағалаудың критериалды шкаласы

- А тах 6
- Оқушылар математика тілін, заңдарын, заңдылықтарын терминдерін және ұғымдарын қолдана алады
- Оқушылар ғылыми ақпараттарды қолдана алады
- Оқушылар ақпаратты таныс және дәстүрлі емес проблемаларды шешуге қолданады
- Оқушылар математикалық білімдерін, біліктерін және дағдыларын таңдайды және қолданады

В тах 6

- Оқушылар есептерді шешудің тиімді тәсілдерін таба алады
- Оқушылар дұрыс шешім қабылдай алады
- Оқушылар нақты математикалық дәлелдеулер орындай алады
- Оқушылар нәтижені сауатты жаза алады
- Оқушылар есептің нәтижесін бағалай алады
- Оқушылар нәтижені қодана алады

С тах 6

Оқушылар ғылыми ақпаратты жүйелі түрде жеткізе алады

Оқушылар терминдер мен ұғымдарға түсінікті ақпарат бере алады

Оқушылар есептің шешімін анық және түсінікті береді

Оқушылар ақпараттық және коммуникативті технологияларды пайдаланып зерттеуді жоспарлауды біледі

Сараптама жасай алады

Оқушылар сауатты және қабілетті

$D \max 4$

Оқушылар математикалық модельдер құрастырады және зерттейді

Күнделікті өмірде нәтижесі қандай болатынын біледі

Критерий бойынша оқытудың маңыздылығы

Мұғалім үшін:

Әрбір оқушының ерекшелігін ескере отырып,
Жеке білім алу траекториясын құру

Оқушы үшін:

Берілген бағалау критерийлерін түсіну, қолдану жұмысын
бағалай білуі

Ата-ана үшін:

Баланың білім алуындағы өсу деңгейін қадағалауы

Критериалды бағалаудың басты ерекшелігі

Алдын ала ұсынылған бағалау шкаласы

анық., айқындылығы

Бағаның әділдігі

Өзін бағалауға мүмкіндік берілуі

Критериалды бағалау жүйесі бұрынғы бағалауға қарағанда қалыптастырушы және жиынтық бағалаумен ерекшеленеді. Қалыптастырушы бағалау оқытуды әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту мүмкіндіктерін анықтауға бағытталған болса, жиынтық бағалау мақсатты баға қою және сертификаттау немесе оқытудың алға жылжуын тіркеу үшін оқыту қорытындысын шығару үшін қажет

Критериалды бағалаудың функциялары

- Ынталандыру
- Белсенділік
- Түзету
- Дамытушы

Принциптері:

Нақтылық

Әділдік

Жүйелілік

*“Естігенімді – ұмытамын,
көргенімді – есте сақтаймын,
өз істегенімді – меңгеремін”.*

Конфуций

Жан Пиаже

Сын тұрғысынан ойлауды дамыту бағдарламасының жобасы Ж.Пиаже мен Выготскийдің даму теорияларын басшылыққа алады

Лев Выготский

Сыни тұрғыдан ойлау мұғалімінің моделі.

**білім, білік,
дағдының игерушісі**

**өз тәртібіне,
ісіне жауапты**

**өзіндік білім
алуға тырысушы**

еркін сезінуші

Оқушы-субъект

**таным әрекетін
жасаушы**

**адамзат құндылықтарын
игерушісі**

**ұжымның
белсенді мүшесі**

**шығармашыл, қисын
ойлауға қабілетті**

Сыни тұрғыда ойлауға үйрету- шығармашылық қабілетті жетілдірудің бір жолы

Шығармашылық ізденіс
үстінде болады

Өзгені тыңдай білуге, өз
түсінігімен бөлісуге, өз
ойын негіздеуге мүмкіндік
алады

Сабақты тиімді
ұйымдастыру
(әр сабақ туралы
ой - толғаным)

Мұғалім тұлға
ретінде өседі

«Оқу мен жазу
арқылы сын
тұрғысынан
ойлауды дамыту»
жобасы

Оқушы тұлға
ретінде
қалыптасады

Өз
мүмкіндігіне
деген сенім
туады

Өзін толғандыратын мәселе
бойынша республика
ұстаздарымен еркін пікір
алмасу (баспа және семинарлар)

Өз бетімен ізденуге, білім
алуға мүмкіндік алады

Бақылау

Талдау

***СТО-дың
бұл
дағдылары
төмендегідей
сипатталады***

Қорытынды

Интерпретация

Бағалау – одан арғы оқу туралы шешім қабылдау мақсатымен оқытудың нәтижелерін жүйелі түрде жинақтауға бағытталған қызметті белгілеу үшін қолданылады.

Қайта қарау арқылы балаларды оқытудың жеке үдерістерін түсіну

Бағалау

Түсіндіру

Метатану

Метатану- танымдық үдерістерді білу, түсіну және реттеу немесе олар туралы ойлау, қатесін танып-білу және ойлауды реттеу. [Flavell, 1976. Нұсқаулықтан]

Көзбен көру

Диалог
арқылы
сыни
тұрғыдан
ойлауды
дамыту

Жеке
тәсілдермен
мүмкіндік
жасайды

Ауызша
ақпарат
көздерімен
тікелей бір-
бірімен
қарым-
қатынас
жасайды

Мұғалімдер білім мен
зерттеу үдерістерін
басқармай, бағыттап
отыру

Дәйектейді, т
алқылайды

Формалды оқытуды
азайтады (дәстүрлі
тәсілдерге наразылық)

Талқылау-
ақпараттарды
тарату және
мәселелерді шешу
мақсатында ой
бөлісу

“Рефлексивті
практик: кәсіби іс-
әрекетте қалайша
ойланады” (1983)

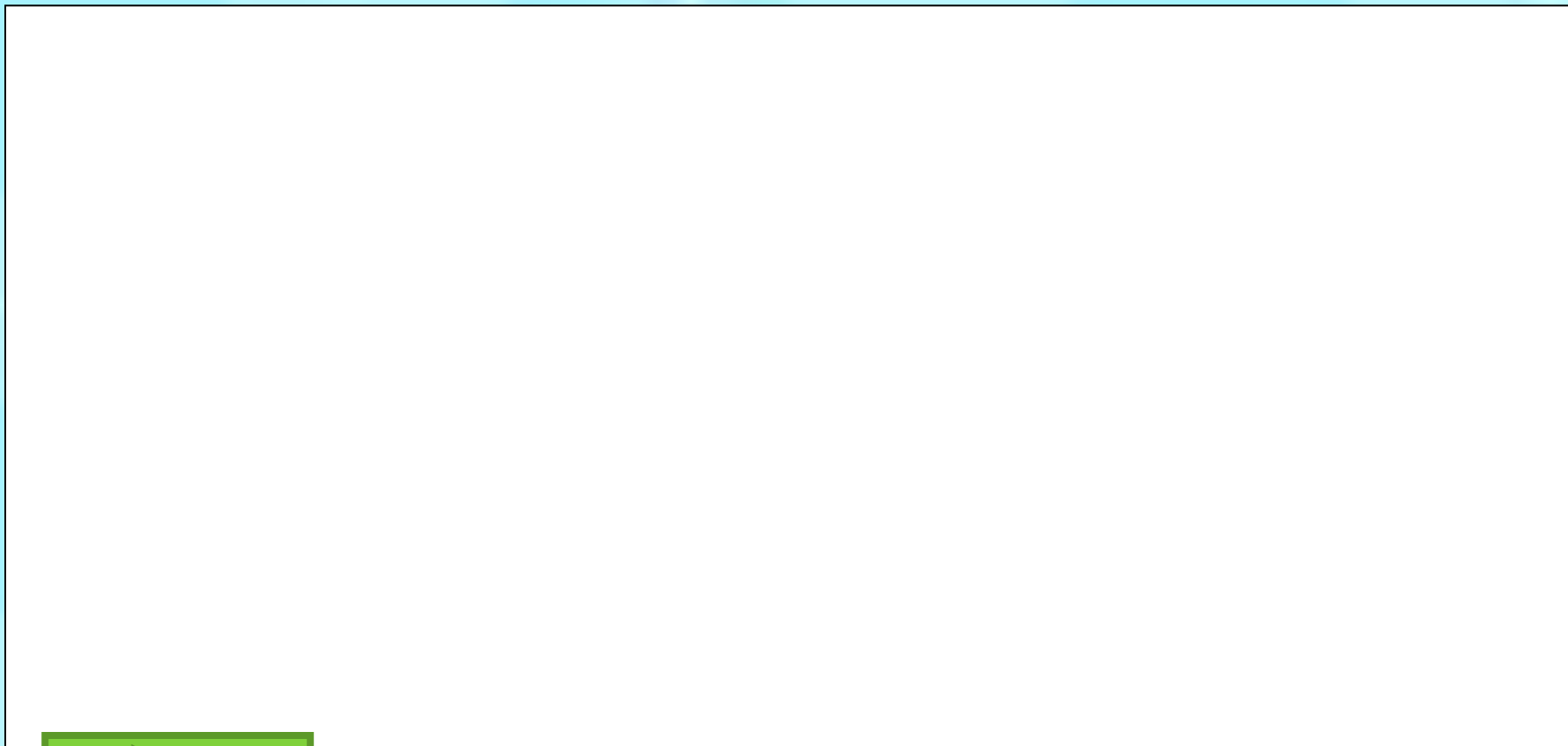
Рефлексивті тәжірибені
педагогтардың
проблеманы анықтау
және өз іс-
әрекеттерінде
эксперимент жүргізе
отырып шешу әдісі
ретінде қарастырады

Іс-әрекеттегі толғаныс
іс барысындағы
толғаныс) – бұл біздің
тәжірибемізге, сезімдерімізге
байланысты және
пайдаланудағы біздің
теориямызға көңіл бөлуді
қамтиды: ахуал өзгерген
жағдайда біздің іс-
әрекеттеріміз өзгеруі үшін
жаңа ұғымды түзуге әкеледі
- “іс-әрекеттен кейінгі
толғаныс”.

*Сыни тұрғыдан ойлайтын
оқушылар белсенді болып келеді.
Сұрақ қойып , талдайды,
мағынасын ашу үшін,
стратегияларды қолданады: олар
ауызша, жазбаша, көзбен шолып,
өздеріне сенімсіздікпен қарап,
ештеңеге сенбейді, мұндай адамдар
жаңашыл идеялар мен келешекке
ашық болады.*

Назар аударғандарыңызға рахмет!

